

Cím	Szaktörténeti és elméleti stúdiumok (XXI. századi kortárs építészet és design - szemelvények, elemzés) 2. - haladó
Kódok	M-EP-202
Hirdető	Future School
Környezet	Tantermi

Kurszus adatok			Tantárgy adatok			
Kurszus típusa	Kontaktóra	Otthoni munkaóra	Befoglaló tantárgy	Tantárgy típusa	Félév	Tantárgy kreditértéke
szeminárium	48	12	Szaktörténeti és elméleti stúdiumok	kötelező	II/IV.	5

Ajánlás
Minden mesterszakos építőművész hallgatónak.

Rövid leírás
<p>I. <i>A félév első fele betekintést ad az építészeti és urbanisztikai gondolkodás 20. századi alakulásába, különös hangsúlyt fektetve a teória által reflektált, kritizált és alakított urbanizációs folyamat társadalom- és esztétörténetére. Az előadások elbeszélése a korszak meghatározó szövegei, tervei és szerzői köré rendeződik, amelyeket mindig szorosan együtt tárgyalunk keletkezésük szociokulturális és politikai kontextusával, vegyítve a tematikus és kronológikus elemeket. Az előadások a második világháború utáni újjáépítés fordista-taylorista urbanizációjának globális kiteljesedésétől, annak válságán és kritikáján át egészen a 70-es évek útkereséséig, majd a neoliberális városeszmény felemelkedéséig tárgyalják a század második felének fordulópontjait. A kurzus célja a szakmatörténeti reflexió, amely feltárja napjaink jelentős diskurzusainak, vitáinak és problémáinak előzményeit is.</i></p> <p>II. <i>Alternatív modernizmusok avagy város és az építészeti realizmus – esettanulmányok. A 20. századi építészettörténetet továbbra is dominálja az avantgárd gyökerű „magas modernizmus” - mint a korszellem egyedül adekvát megtestesülése - kiteljesedésének és bukásának lineáris narratívája. Ez a domináns elbeszélés marginalizálja és történeti-esztétikai értelemben patologizálja a század építészetének minden párhuzamos történetét. Az utóbbi időben ugyanakkor a történeti reflexió látókörébe kerültek azok a „másik”, vagy alternatív építészeti-urbanisztikai modernizációk, amelyek a modernizmus toposzai (radikális megújulás, funkcionalizmus, tömeggyártás, gépesztétika/organikusság) mellett, vagy explicite azokkal szemben határozták meg szellemi és materiális eszköztárukat, építészeti poétikájukat valamilyen szintetikus „építészeti realizmus” jegyében. A kurzus esettanulmányokon keresztül áttekintést nyújt ezen alternatívákról, különös hangsúllyal tárgyalva az építészeti forma társadalmi-politikai jelentőségét és kontextusát, illetve az építészeti tárgy és a város léptéke közötti közvetítés modernista modellektől eltérő lehetőségeit.</i></p>
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák:

Alternatív és nem kanonikus modernitások, a modernizmus és a fordista-taylorista urbanizációs apparátusok válsága. Posztmodern, a posztmodern irányzatok, sztárépítészet, globális építészirodák, tervezésemleketek, fenntarthatóság, városépítészet, az épített örökség megújítása, kanonizált építészeti építészet a peremeken, dekonstruktivizmus, a globális tőke építészete, zöld építészet, építési moratórium.

Oktatók				
Oktató neve	Elérhetősége	Óraszám	BIO	Fogadóóra
Takács Ákos	takacsakos00@gmail.com	24		E-mail-es egyeztetés alapján.
Hartmann Gergely	hartmann.gergely@mome.hu	24		E-mail-es egyeztetés alapján.

Félév menete				
A kurzus formátuma			Órarendi időpontok	
Szemináriumi előadások, konzultációk			Szerda 10:00-12:50	
Az egyes foglalkozások jellege és ütemezésük, tanári közreműködés jelölése				
Hetek	Dátum	Heti tartalom	Műhely/speciális terem	
1		<i>KURZUSHÉT</i>		
2	02.18.	<i>Háborús tabula rasa és a „30 dicsőséges évtized” urbanizációs robbanása</i>		
3	02.25.	<i>Forradalom előtt: a város újrafelfedezése és a 60-as évek ígérete</i>		
4	03.04.	<i>Rossi vs. Venturi – középítészet és apolitikus manierizmus</i>		
5	03.11.	<i>Intermezzo – A modernista avantgárd elfeledett alternatívái</i>		
6	03.18.	<i>Learning from... A 70-es évek: retroaktív kiáltványok és helyspecifikus spekulációk</i>		
7	03.25.	<i>A város ostroma: térrablás és piaci fundamentalizmus</i>		
8	04.01.	<i>Építészet vagy forradalom? Építészet és forradalom! A vörös Bécs építészete I.</i>		
9	04.08.	<i>A vörös Bécs építészete II.</i>		
10	04.15.	<i>Az olasz fasizmus építészete és egyéb érdekességek</i>		
11	04.22.	<i>London és az „önkormányzati szocializmus” urbanisztikai programja</i>		
12	04.29.	<i>Hazai tájakon: Budapest, mint úttörő? A Bárczy-féle lakásprogram építészete.</i>		
13	05.06.	<i>Az utolsó összecsapás(?) Stalinallee és Hansaviertel</i>		
14		FELKÉSZÜLÉS HETE		
15		KIPAK		

Kurzusteljesítés feltételei, követelmények és értékelés

A hallgatók tennivalói, feladatai

Követelmény, beadandó munka	Értékelés módja	Értékelés szempontjai	Leadási határidő, alkalom	Súly az érdemjegyben
Aktív órai jelenlét, pontos érkezés				25%
Félévközi leadandó 1.				30%
Félévközi leadandó 2.				40%
Általános, átfogó feltételek				
<p>Teljesítendő követelmények: <i>Aktív órai jelenlét, pontos érkezés. Egy vagy két választott alkotó vagy épület elemzése félévközi határidővel, folyamatos konzultáció mellett. A folyamatos konzultációk során a fogalmi bizonytalanságok tisztázása is feladat, itt nem a kezdeti jártasság, hanem a fejlődés értékelése a szempont. Részvétel a külső helyszínekre szervezett alkalmakon.</i></p> <p>Értékelés módja és szempontjai (mi mindent veszünk figyelembe az értékelésben): <i>Aktív órai jelenlét, pontos érkezés. Egy vagy két választott alkotó vagy épület elemzése félévközi határidővel, folyamatos konzultáció mellett. A folyamatos konzultációk során a fogalmi bizonytalanságok tisztázása is feladat, itt nem a kezdeti jártasság, hanem a fejlődés értékelése a szempont. Részvétel a külső helyszínekre szervezett alkalmakon.</i></p> <p>Az érdemjegy kiszámítása: <i>Órai aktív jelenlét: 25%, félévközi leadandó, első mérföldkő: 30%, félévközi leadandó, második mérföldkő: 40%.</i> <i>A három közül bármelyik rész elégtelenül teljesül, nem adható érdemjegy.</i></p>				

Jegyzetek és irodalom
Kötelező irodalom
<p><i>Rossi, Aldo (1984): The Architecture of the City, MIT Press, Cambridge.</i></p> <p><i>Koolhaas, Rem (1978): Delirious New York: A Retroactive Manifesto of Manhattan, Monacelli Press, New York.</i></p> <p><i>Venturi, Robert (1966): Complexity and Contradiction in Architecture, The Museum of Modern Art, New York.</i></p> <p><i>Hertweck, Florian, Marot, Sebastien (eds.)(2013): The City in the City: Berlin as a Green Archipelago, A manifesto (1977) by Oswald Mathias Ungers and Rem Koolhaas with Peter Riemann, Hans Kollhoff, and Arthur Ovaska, Lars Müller Publishers, Zürich.</i></p> <p><i>Blau, Eve (1999): The Architecture of Red Vienna, The MIT Press, Cambridge.</i></p> <p><i>Baukuh (2014): Two Essays on Architecture, Kommode Verlag, Zurich.</i></p> <p><i>Frampton, Kenneth (1977), „The Status of Man and the Status of His Objects: A Reading of The Human Condition” in Architecture Theory since 1968, ed. K. Michael Hays (1998), The MIT Press Cambridge.</i></p>
Kurzus jegyzetei, prezentációi
Az órán kerülnek kiadásra.
Ajánlott irodalom
<p><i>Lewis Mumford (1985): A város a történelemben, Gondolat, Budapest.</i></p> <p><i>Manfredo Tafuri, „Toward a Critique of Architectural Ideology” (1969) in Architecture Theory since 1968, ed. K. Michael Hays (1998.), The MIT Press Cambridge.</i></p> <p><i>Pier Vittorio Aureli (2011): The Possibility of an Absolute Architecture, The MIT Press, Cambridge, 2011.</i></p> <p><i>K. Michael Hays (1995): Modernism and the Posthumanist Subject: The Architecture of Hannes Meyer and Ludwig Hilberseimer</i></p> <p><i>Sven-Olov Wallenstien (2012): Biopolitics and the Emergence of Modern Architecture, FORum Project, New York.</i></p>

--

Tanulási eredmények	
Tudás	<i>1. Tájékozott a művészet-, építészet- és designtörténet és -elmélet főbb módszereit és elméleteit illetően. 2. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a design és művészetek főbb elméleteiről, alapelveiről, stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól. Képesség: 1. Felismeri a design, a művészetek, média és építészet által felvetett és megoldott vagy megoldandó problémákat, reflektál azokra. 2. Értékeli a design- és művészeti koncepciókat.</i>
Képesség	<i>Kritikai érzékkel viszonyul a design és a művészetek történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, a különböző tervezői/alkotói gyakorlatokhoz és eredményekhez.</i>
Attitűd	<i>Elfogadja és hitelesen közvetíti szakterületének társadalmi szerepét, értékeit, ugyanakkor azokat kritikusan és proaktívan alakítja is.</i>
Autonómia és felelősségvállalás	<i>Elfogadja és hitelesen közvetíti szakterületének társadalmi szerepét, értékeit, ugyanakkor azokat kritikusan és proaktívan alakítja is.</i>

Felmentés
Nem adható felmentés a kurzuson való részvétel és teljesítés alól. Felmentés adható egyes feladatok teljesítése alól, illetve egyes órákon való részvétel alól. Más, tevékenységgel egyes feladatok kiválthatók. Teljes felmentés adható. A teljes vagy részleges felmentés részleteit a hallgatónak az oktatóval és a szakvezetővel szükséges egyeztetnie.

Tantervi kapcsolatok		
Tantárgy	Kapcsolódó kurzusok (párhuzamosságok)	Kurzus érdemjegy aránya a tantárgyban
A tantárgy előfeltételei a tantervi háló szerint:	Szabadon választott esetén sajátos előfeltételek vagy a kurzus felvételére vonatkozó esetleges sajátos előfeltételek:	Szabadon választhatóként felvehető?
Szaktörténeti és elméleti stúdiumok (XX. századi építészet és design - szemelvények, elemzés) 1. - haladó		Nem

Mesterséges intelligencia használatára vonatkozó irányelvek és szabályok a kurzusban

A mesterséges intelligencia egyetemi használatára a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Mesterséges Intelligencia és Plágiumszabályzata vonatkozik.

Alapanyagigény	Ki biztosítja?
-	

Egyéb információ, megjegyzések

A jelen kurzus, illetve az annak során végzett tevékenység az Egyetem 2021. szeptember 1-én hatályba lépett Szellemitulajdon-kezelési Szabályzat 6. § (1) bekezdésének hatálya alá esik, így a résztvevő hallgatók a Szabályzat 6. § (3) bekezdésének megfelelően szerződést kötnek az Egyetemmel többek között arról, hogy a kurzus során előállított szellemi alkotásaikkal kapcsolatos vagyoni jogok, felhasználási jogok átadásra kerülnek az Egyetem részére a hivatkozott szerződésben meghatározott feltételek szerint. Továbbá, a Hallgató a teljes kurzussal kapcsolatban teljeskörű titoktartásra kötelezett - különösen a kurzus tárgyával, a tevékenységgel és az elkészült alkotásokkal, munkákkal, egyéb eredményekkel, továbbá azok elkészítésének körülményeivel kapcsolatban - így azokról információt mással nem közölhet, nem publikálhat, nem hozhat nyilvánosságra, kivéve, ha a kurzus elvégzéséhez aláírt írásbeli szerződésben ettől eltérően rendelkeznek.

Fentiek elfogadása a kurzus felvételének alapfeltétele. A „tárgyfelvétel” menüpont kiválasztásával a hallgató kijelenti, hogy tudomással bír ezekről a körülményekről és a vonatkozó szerződés megkötésében közreműködik.